

Tárgy: ügyfél-azonosítási kötelezettség, ellenjegyzés szabályainak megszegése, iratcsatolás elmulasztása

BUDAPESTI REGIONÁLIS FEGYELMI BIZOTTSÁG FEGYELMI TANÁCSA

Ügyszám: **2022.F.181/4.**

A Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság Fegyelmi Tanácsa [...] budapesti ügyvéd ellen folyamatban lévő fegyelmi eljárásban a 2022. szeptember 12. napján megtartott nyilvános tárgyaláson zárt ülésben meghozta és kihirdette az alábbi fegyelmi

h a t á r o z a t o t:

A Fegyelmi Tanács megállapítja, hogy [...] eljárás alá vont ügyvéd 6 (hat) rendbeli szándékos fegyelmi vétséget követett el, ezért **400.000.-Ft (Négyszázezer Forint) pénzbírság** fegyelmi büntetéssel sújtja.

A Fegyelmi Tanács kötelezi az eljárás alá vont ügyvédet arra, hogy a **kiszabott pénzbírságot**, valamint **80.000.-Ft, azaz Nyolcvanezer forint átalányköltséget** 30 napon belül fizessen meg a Budapesti Ügyvédi Kamara pénztárába vagy banki utalással teljesítse a Budapesti Ügyvédi Kamara bankszámlájára.

I n d o k o l á s:

A bejelentés és az előzetes vizsgálat:

A Budapesti Ügyvédi Kamara titkára a 2022. január 4-én kelt feljegyzésében arról tájékoztatta a vezető fegyelmi biztost, hogy a Budapesti Ügyvédi Kamara vizsgálói 2021. december 16-án pénzmosás megelőzési helyszíni ellenőrzést tartottak az eljárás alá vont ügyvéd irodájában a BÜK Elnökségének határozata alapján.

A kamarai titkár csatolta a helyszíni ellenőrzésről készült jegyzőkönyvet, amely szerint az ügyfél-azonosítás körében hiányosságot állapítottak meg a vizsgálok.

A vezető fegyelmi biztos 2022. január 19-én kelt határozatával az előzetes vizsgálati eljárást hivatalból elrendelte és az ellenőrzési jegyzőkönyv megküldése mellett felhívta az eljárás alá vont ügyvédet, hogy 8 napon belül csatolja az ügyre vonatkozó releváns iratait, valamint tegyen észrevételeket.

A fegyelmi biztos az előzetes vizsgálati eljárást három hónappal meghosszabbította.

Az eljárás alá vont ügyvéd az előzetes vizsgálati eljárásban nyilatkozatot nem tett, iratait nem csatolta.

A fegyelmi biztos 2022. június 21-én kelt határozatában fegyelmi eljárást kezdeményezett az eljárás alá vont ügyvéddel szemben.

A fegyelmi biztos álláspontja szerint az eljárás alá vont ügyvéd nem tett eleget az ügyfél-átvilágítási kötelezettségének (ügyfélazonosítás, adatérvényesség, JÜB ellenőrzés, tényleges tulajdonosi és közszereplői nyilatkoztatás), megszegve ezzel az ellenjegyzés szabályait is, továbbá elmulasztotta az iratcsatolási kötelezettségét is, melyekkel megsértette az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban Üttv.) 1. § (3) bekezdését, az Üttv. 32. § és 44. §-t, a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény (Pmt.) 73.§-t, továbbá az ügyvédi hivatás etikai szabályairól és elvárásairól szóló 6/2018. (III. 26.) MÜK szabályzat (a továbbiakban: ÜESZ) 12.3 pontját, ezáltal 6 (hat) rendbeli szándékos fegyelmi vétséget követett el.

Az eljárás alá vont ügyvéd a fegyelmi eljárást kezdeményező határozatra észrevételt nem tett.

A tényállás:

[A]

Az eljárás alá vont ügyvéd irodájában 2021. december 16-án lefolytatott pénzmossás megelőzésére tartott helyszíni ellenőrzésen a vizsgálók hiányosságokat fedeztek fel az ügyfél-azonosítással kapcsolatban öt különböző ügyben.

Az ellenőrzés jegyzőkönyvéből megállapíthatóan:

- a.) A.K.H. eladó és F.F. vevő között a [...] hrsz. alatti ingatlanra vonatkozóan megkötött adásvételi szerződés kapcsán a vevő azonosítására és az adatok JÜB ellenőrzésére nem került sor.
- b.) A D. Kft. alapításakor az ügyfélazonosításra nem került sor, az adatok JÜB ellenőrzése elmaradt és a tényleges tulajdonosi nyilatkozat felvételére sem került sor.
- c.) A P. Kft. alapításakor az ügyfél azonosító adatok JÜB ellenőrzése elmaradt és a tényleges tulajdonosi nyilatkozat felvételére sem került sor.
- d.) A B. Kft. alapításakor a tényleges tulajdonosi nyilatkozat felvételére nem került sor.
- e.) Az a.)-d.) pontokban megjelölt ügyekben, továbbá a szintén ellenőrzés alá vont F.S. és J.L.S. eladók és H.M. vevő között a [...] hrsz. alatti ingatlanra vonatkozóan megkötött adásvételi szerződés kapcsán a közszereplői minőségre vonatkozó nyilatkozattétel elmaradt.

[B]

Eljárás alá vont ügyvéd az ügyekkel kapcsolatos iratait – az erre vonatkozó felhívások ellenére - sem az előzetes vizsgálati eljárás során, sem a fegyelmi eljárásban nem csatolta.

A fegyelmi biztos végindítványa:

A fegyelmi biztos írásbeli végindítványában a fegyelmi eljárást kezdeményező határozatban foglaltakat fenntartotta, egyúttal pénzbírság kiszabását indítványozta részben a cselekmény tárgyi súlyára, részben a fokozatosság elvére hivatkozással, ugyanakkor kérte értékelni azt is, hogy az eljárás alá vont ügyvéd belátta a hibáját a fegyelmi eljárásban.

Az eljárás alá vont ügyvéd védekezése:

Az eljárás alá vont ügyvéd záró felszólásában a jogszabályok betartására vonatkozó kötelezettségét megértette és a Fegyelmi Tanács megítélésére bízta az alkalmazandó szankciót.

A Fegyelmi Tanács döntése és jogi indoka:

Az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvénynek (Üttv.) a fegyelmi felelősség megítélése alapjául szolgáló anyagi jogi rendelkezései 2018. január 1. napján léptek hatályba. A jelen fegyelmi eljárásra alkalmazandó, a fegyelmi eljárásról szóló 20/2018. (XI. 26.) MÜK Szabályzat (FESZ) 1.4. pontja értelmében a fegyelmi felelősség elbírálására – jogszabály, vagy szabályzat eltérő rendelkezése hiányában – **a fegyelmi vétség elkövetése idején hatályban lévő rendelkezéseket** kell alkalmazni.

A FESZ 42.2. pontja alapján pedig e szabályzat rendelkezéseit a 2019. január 1-jét követően megkezdett eljárási cselekményekre kell alkalmazni.

A jelen ügyben kifogásolt ügyvédi magatartásra 2021-ben került sor, így mind az anyagi jogi normák, mind az eljárás tekintetében az Üttv. és a FESZ rendelkezései az irányadóak.

Az **Üttv. 107. §** értelmében fegyelmi vétséget követ el az ügyvédi tevékenységet gyakorló, szüneteltető vagy az ügyvédi tevékenység felfüggesztése alatt álló kamarai tag vagy nyilvántartásba vett természetes személy, ha

a) az ügyvédi tevékenység gyakorlása során az e tevékenység gyakorlásából eredő, jogszabályban, a Magyar Ügyvédi Kamara Alapszabályában és a területi kamara alapszabályában (a továbbiakban együtt: alapszabály), vagy etikai szabályzatban meghatározott köteleességét szándékosan vagy gondatlanságból megszegi, (...)

Az **Üttv. 1. § (3)** bekezdése szerint az ügyvédi tevékenység gyakorlójának az ügyvédi tevékenységet lelkiismeretesen, a legjobb tudása szerint, a jogszabályok megtartásával kell gyakorolni.

A pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény (Pmt.) 73. § (1) bekezdése előírja, hogy az e törvényben meghatározott ügyfél-átvilágítási és bejelentési kötelezettség az ügyvédet – a (3) bekezdésben foglalt kivétellel – akkor terheli, ha az Üttv. 3. § (1) bekezdés i) pontja szerinti tevékenységet végez, vagy ha pénz és értéktárgy letéti kezelését végzi, illetve a következő jogügyletek előkészítésével és végrehajtásával összefüggésben végez az Üttv. 2. § (1) bekezdésében meghatározott alábbi ügyvédi tevékenységet:

a) gazdasági társaságban vagy egyéb gazdálkodó szervezetben lévő vagyონrész (részesezés) tulajdonának átruházása,

b) ingatlan tulajdonának átruházása,

c) gazdasági társaság vagy egyéb gazdálkodó szervezet alapítása, működtetése, megszűnése,

d) bizalmi vagyónkezelési szerződés vagy bizalmi vagyónkezelés létesítésére irányuló egyoldalú jognyilatkozat,

e) ingó vagyonelem, különösen pénzeszköz, pénzügyi eszköz ellenérték nélkül történő átruházása.

A Pmt. az ügyfél-átvilágítási intézkedéseket az alábbiak szerint rögzíti:

1. Ügyfél azonosítása, okmányok ellenőrzése

A **Pmt. 7. § (1) bekezdése** értelmében a szolgáltató köteles a 6. § (1) bekezdés a) és e)-h) pontjában meghatározott esetben az **ügyfelet, annak meghatalmazottját, a szolgáltatónál eljáró rendelkezésre jogosultat, továbbá a szolgáltatónál eljáró képviselőt azonosítani és személyazonosságának igazoló ellenőrzését elvégezni.**

(2) A szolgáltató az azonosítás során az **alábbi adatokat köteles rögzíteni:**

a) természetes személy

aa) családi és utónevét,

ab) születési családi és utónevét,

ac) állampolgárságát,

ad) születési helyét, idejét,

ae) anyja születési nevét,

af) lakcímét, ennek hiányában tartózkodási helyét,

ag) azonosító okmányának típusát és számát;

b) jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet

ba) nevét, rövidített nevét,

bb) székhelyének, külföldi székhelyű vállalkozás esetén - amennyiben ilyennel rendelkezik - magyarországi fióktelepének címét,

bc) főtevékenységét,

bd) képviselőtjére jogosultak nevét és beosztását,

be) - ha ilyennel rendelkezik - kézbesítési megbízottjának az a) pont aa) és af) alpontjai szerinti adatait,

bf) cégbírósi nyilvántartásban szereplő jogi személy esetén cégjegyzékszámát, egyéb jogi személy esetén a létrejöttéről (nyilvántartásba vételéről, bejegyzéséről) szóló határozat számát vagy nyilvántartási számát,

bg) adószámát.

(3) A szolgáltató a személyazonosság igazoló ellenőrzése érdekében **az alábbi okiratok bemutatását köteles megkövetelni, vagy jogosult közhiteles nyilvántartásból adatlekérdezést végezni:**

a) természetes személy

aa) magyar állampolgár esetében a személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolványát és lakcímet igazoló hatósági igazolványát, ez utóbbit abban az esetben, ha lakóhelye vagy tartózkodási helye Magyarországon található,

ab) külföldi állampolgár esetében úti okmányát vagy személyazonosító igazolványát, feltéve, hogy az magyarországi tartózkodásra jogosít, tartózkodási jogot igazoló okmányát vagy tartózkodásra jogosító okmányát, magyarországi lakcímet igazoló hatósági igazolványát, amennyiben lakóhelye vagy tartózkodási helye Magyarországon található;

b) jogi személy, jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet esetén a nevében vagy megbízása alapján eljárni jogosult személy a) pontban megjelölt okiratának bemutatásán túl az azt igazoló - harminc napnál nem régebbi - okiratot, hogy

ba) a céget a cégbíróság nyilvántartásba vette, vagy a cég a bejegyzési kérelmét benyújtotta, egyéni vállalkozó esetében az egyéni vállalkozói tevékenység megkezdésének bejelentése megtörtént vagy az egyéni vállalkozó nyilvántartásba vételre került,

bb) a b) pont ba) alpontba nem tartozó belföldi jogi személy esetén, ha annak létrejöttéhez hatósági vagy bírósági nyilvántartásba vétel szükséges, a nyilvántartásba vétel megtörtént,

bc) külföldi jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet esetén a saját országának joga szerinti bejegyzése vagy nyilvántartásba vétele megtörtént;

c) bírósági vagy hatósági nyilvántartásba vétel iránti kérelem bírósághoz vagy hatósághoz történő benyújtását megelőzően a jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet létesítő okiratát.

(3a) A (2) bekezdés a) pont ab)-ac) és ae) alpontjában meghatározott adat ellenőrzése mellőzhető, ha a személyazonosság igazoló ellenőrzése érdekében bemutatott okirat azt nem tartalmazza.

(3b) A (3a) bekezdésben meghatározott esetben a szolgáltató köteles az arra vonatkozó információt rögzíteni, hogy a (2) bekezdés a) pont ab)-ac) és ae) alpontjában meghatározott adatok rögzítésére az ellenőrzés mellőzésével került sor.

(4) A (3) bekezdés c) pontjában meghatározott esetben a jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet köteles a cégbejegyzés, hatósági vagy bírósági nyilvántartásba vétel megtörténtét követő harminc napon belül okirattal igazolni, hogy a cégbejegyzés vagy nyilvántartásba vétel megtörtént, valamint a szolgáltató köteles a cégjegyzékszámot vagy egyéb nyilvántartási számot rögzíteni.

(5) A személyazonosság igazoló ellenőrzése érdekében a szolgáltató köteles ellenőrizni a (3) bekezdés alapján bemutatott azonosságot igazoló okirat érvényességét, valamint ennek keretében köteles meggyőződni az okirat hitelességéről. (...)

(8) A pénzügyi és a terrorizmus finanszírozása megelőzése és megakadályozása, az e törvényben meghatározott kötelezettségek megfelelő teljesítése, az ügyfél-átvilágítási kötelezettség teljes körű végrehajtása, valamint a felügyeleti tevékenység hatékony ellátása céljából a szolgáltató a személyazonosság igazoló ellenőrzése érdekében

a) a b) pontban meghatározott eset kivételével, a (2) bekezdésben meghatározott adatokat tartalmazó, a (3) bekezdés alapján bemutatott okiratról - ideértve az okiratban feltüntetett valamennyi személyes adatot -, a lakcímet igazoló hatósági igazolvány személyi azonosítót igazoló oldala kivételével másolatot készít, vagy

b) a (2) bekezdésben meghatározott adatok vonatkozásában a (3) bekezdés alapján elvégzett **közhiteles nyilvántartásból történő adatlekérdezés eredményét rögzíti és nyilvántartja.**

2. Tényleges tulajdonosi nyilatkozat

A **Pmt. 8. § (1) bekezdése** alapján a 6. § (1) bekezdésében meghatározott esetben **a természetes személy ügyfél köteles** - a szolgáltató által meghatározott módon - személyes megjelenéssel **írásbeli nyilatkozatot** tenni, vagy a szolgáltató által üzemeltetett, biztonságos, védett, az 5. §-ban meghatározott felügyeletet ellátó szerv által meghatározott módon, előzetesen auditált elektronikus hírközlő eszköz útján nyilatkozni, **ha tényleges tulajdonos nevében vagy érdekében jár el.**

A **Pmt. 9. § (1) bekezdése** alapján a 6. § (1) bekezdésében meghatározott esetben a **jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet ügyfél képviselője** - az ügyfél által vezetett pontos és naprakész nyilvántartás alapján - köteles személyes megjelenéssel **írásban**, vagy a szolgáltató által üzemeltetett, biztonságos, védett, az 5. §-ban meghatározott felügyeletet ellátó szerv által meghatározott módon, előzetesen auditált elektronikus hírközlő eszköz útján **nyilatkozni a jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet ügyfél tényleges tulajdonosáról**, és a szolgáltató a nyilatkozatban a tényleges tulajdonosra vonatkozó alábbi adatok megadását köteles kérni:

a) családi és utónevét,

b) születési családi és utónevét,

c) állampolgárságát,

d) születési helyét, idejét,

e) lakcímét, ennek hiányában a tartózkodási helyét,

f) a tulajdonosi érdekeltség jellegét és mértékét.

3. Az ún. közszereplői minőségre vonatkozó nyilatkozattételi kötelezettség

A **Pmt. 9/A. § (1) bekezdése** értelmében a **természetes személy ügyfél köteles** a szolgáltató részére személyes megjelenéssel írásbeli nyilatkozatot tenni, vagy a szolgáltató által üzemeltetett, biztonságos, védett, az 5. §-ban meghatározott felügyeletet ellátó szerv által meghatározott módon, előzetesen auditált elektronikus hírközlő eszköz útján **nyilatkozni arra vonatkozóan, hogy kiemelt közszereplőnek vagy kiemelt közszereplő közeli hozzátartozójának vagy a kiemelt közszereplővel közeli kapcsolatban álló személynek minősül-e.** Ha a természetes személy ügyfél kiemelt közszereplőnek vagy kiemelt közszereplő közeli hozzátartozójának vagy a kiemelt közszereplővel közeli kapcsolatban álló személynek minősül, a nyilatkozatnak tartalmaznia kell, hogy a 4. § (2)-(4) bekezdésének mely hivatkozása alapján minősül kiemelt közszereplőnek vagy kiemelt közszereplő közeli hozzátartozójának vagy a kiemelt közszereplővel közeli kapcsolatban álló személynek.

(2) Ha a természetes személy ügyfél kiemelt közszereplőnek vagy kiemelt közszereplő közeli hozzátartozójának vagy a kiemelt közszereplővel közeli kapcsolatban álló személynek minősül, az (1) bekezdésben meghatározott adaton kívül a nyilatkozatnak tartalmaznia kell a pénzeszközök forrására és a vagyon forrására vonatkozó információkat.

(3) A szolgáltató köteles intézkedéseket tenni az (1) bekezdés alapján megtett nyilatkozat jogszabály alapján e célra rendelkezésére álló vagy nyilvánosan hozzáférhető nyilvántartásban történő ellenőrzése érdekében, valamint köteles nyilvántartást vezetni az ellenőrzés érdekében megtett intézkedésekről.

(4) Az ügyfél (1) bekezdésben meghatározott nyilatkozatát mellőzhető, ha a szolgáltató az (1) bekezdésben meghatározott adatokat a részére bemutatott okiratok, valamint a nyilvánosan hozzáférhető nyilvántartások vagy olyan nyilvántartások alapján rögzíti, amelyeknek kezelőjétől törvény alapján adatigénylésre jogosult.

(5) A (4) bekezdésben meghatározott esetben a szolgáltató köteles az arra vonatkozó információt is rögzíteni, hogy az (1) bekezdésben meghatározott adatok rögzítésére az ügyfél (1) bekezdésben meghatározott nyilatkoztatása mellőzésével került sor.

A **Pmt. 13. § (1) bekezdése** értelmében a szolgáltató - a (2)-(6) bekezdés kivételével - az üzleti kapcsolat létesítése előtt köteles lefolytatni az ügyfél és a tényleges tulajdonos személyazonosságának igazoló ellenőrzését.

Az Üttv. 32. § az alábbiak szerint tartalmazza az ügyfélazonosítás szabályait.

Az **Üttv 32. § (1) bekezdése** értelmében, a jogi tanácsadásra adott megbízás kivételével a megbízási szerződés megkötése előtt a megbízott, (...) elvégzi az ügyfél, (...) illetve az ezek képviseletében eljáró **személy azonosítását.**

(2) Az ügyvéd azt a természetes személyt, akit nem ismer, vagy akinek a személyazonosságát illetően kétsége merül fel, személyazonosításra alkalmas okmánya megtekintésével azonosítja.

(3) Az ügyvéd a **természetes személy adatai** a nyilvántartott adatokkal való egyezőségének és az általa bemutatott okmányok érvényességének ellenőrzése érdekében a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból, a járművezetőiengedély-nyilvántartásból, az útiokmány-nyilvántartásból és a központi idegenrendészeti nyilvántartásból elektronikus úton a következő adatokat igényelheti:

- a) természetes személyazonosító adatok,
- b) állampolgárság, hontalanság, menekült, bevándorolt, letelepedett, illetve EGT-állampolgár jogállás,
- c) lakcím,
- d) arcképmás,
- e) aláírás,
- f) a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 18. § (5) bekezdése szerinti tények,
- g) a külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény 24. § (1) bekezdés f) pontja szerinti adatok és az okmány érvényességi ideje,
- h) a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény 8. § (1) bekezdés b) pont ba)-bb) alpontja szerinti adatok,
- i) a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény 76. § d) pontja, 80. § (1) bekezdés b) és c) pontja, valamint a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény 95. § (1) bekezdés g) pontja, 96. § (1) bekezdés g) pontja, továbbá 100. § (1) bekezdés b) és c) pontja szerinti adatok.

(4) A **jogi személyt vagy más szervezetet** az ügyvéd a jogi személyt vagy más szervezetet nyilvántartó hatóság nyilvántartása vagy az abból származó kivonat alapján azonosítja.

(5) Ha a természetes személy ügyfél azonosítása elháríthatatlan külső akadályba ütközik, az a megbízási szerződés megkötését nem zárja ki, azonban a külső akadály megszűnését követően a megbízott az ügyfél azonosítását haladéktalanul köteles elvégezni.

Az **Üttv. 32. § (7) bekezdése** alapján a közhiteles nyilvántartásba való bejegyzés alapjául szolgáló okirat ellenjegyzését megelőzően az ügyvéd - a személyazonosság és az okmány érvényességének ellenőrzése érdekében - a (2)-(4) és a (6) bekezdés alkalmazásával azonosítja a jognyilatkozatot tevő személyeket, szervezeteket, valamint az azok képviselőit eljáró személyeket.

A törvényhely (8) bekezdése alapján a magyar állampolgársággal vagy magyarországi lakcímmel rendelkező személynek a (7) bekezdés szerinti azonosítása során az okirat ellenjegyzését megelőzően az ügyvéd köteles a bemutatott okmányra vonatkozó, a (3) bekezdés szerinti adatokat igényelni, kivéve, ha az adatigénylésre az érintett személy vonatkozásában harminc napon belül már sor került.

Az **Üttv. 44. § (1) bekezdése** alapján az ellenjegyzéssel az ügyvéd tanúsítja, hogy

- a) az okirat a jogszabályoknak megfelel,
- b) a felek nyilatkoztak arról, hogy az okiratban foglaltak megfelelnek az akaratuknak,
- c) az okiratban megjelölt felek, illetve az eljáró képviselőik azonosítását elvégezte, és**
- d) az okiratot a felek előtte írták alá vagy az okiraton szereplő aláírást előtte sajátjukként ismerték el.

Az ügyvédi hivatás etikai szabályairól és elvárásairól szóló 6/2018. (III. 26.) MÜK szabályzat (**ÜESZ**) **12.3. pontja** alapján az ügyvédi tevékenység gyakorlója - függetlenül attól, hogy tesz-e nyilatkozatot - az ügyvédi kamara és szervei részére az ellene indult panasz-, illetve fegyelmi ügyben felhívásra az ügygel összefüggő iratokat - kamarai jogtanácsos, illetve jogi előadó esetében azon iratokat, amelyek felett rendelkezni jogosult - köteles becsatolni.

Jelen eljárásban a Fegyelmi Tanácsnak azt kellett elbírálnia, hogy az eljárás alá vont ügyvéd megsértette-e a fenti törvényi és hivatásrendbeli szabályokat, és ezzel megvalósított-e az Üttv. 107. §-ában foglaltakat kimerítő magatartást.

A Pmt. 73. § (1) bekezdés b) pontja alapján az ingatlan tulajdonjogának átruházása és a c) pont szerinti gazdasági társaság alapítása tárgyában az ügyvédi megbízásai során az ügyvédet ügyfél-átvilágítási kötelezettség terheli. Ennek keretein belül az eljárás alá vont ügyvéd köteles az ügyfelet azonosítani és személyazonosságának igazoló ellenőrzését – a bemutatott személyazonosító okiratok érvényességének ellenőrzésével – elvégezni (**Üttv. 32. § és Pmt. 7. §**).

Az ügyfél-azonosítás körében az ügyvédnek a **Pmt. 8-9. §** alapján nyilatkoznia kell mind a természetes személy ügyfelét, mind a jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet képviselőjét az ügyfél tényleges tulajdonosáról.

Ugyancsak e körben a **Pmt. 9/A. §** alapján az ügyvédnek be kell szereznie az ügyfele közszereplői minőségére vonatkozó nyilatkozatát is.

A fentiek alapján az ellenőrzés alá vont ügyekben mind az ingatlan adásvételre, mind a cégalapításra vonatkozó megbízásai során ügyfél-átvilágítási kötelezettség terhelt az eljárás alá vont ügyvédet.

Az eljárás alá vont ügyvéd – általa is elismerten – a vizsgálat alá vont ügyek egyikében sem tett eleget teljes körűen az ügyfél-azonosítási kötelezettségének.

A határozat tényállásának A. a) pontja szerinti megbízás során a vevő, az A. b) pont szerinti megbízás során az ügyfél személyazonosító adatainak rögzítésére nem került sor.

A határozat tényállásának A. a)-c) pontjában megjelölt ügyekben a személyazonosító adatok és az azt igazoló okmányoknak a JÜB ellenőrzésére, azaz a BM adatnyilvántartásba való egyezőségük, továbbá az okiratok érvényességének a vizsgálatára nem került sor, annak ellenére, hogy az Üttv. 44.§ (1) bekezdés c) pontja alapján az ügyvéd az ellenjegyzéssel többek között azt is tanúsítja, hogy az okiratban megjelölt felek, illetőleg eljáró képviselőik azonosítását elvégezte.

Az eljárás alá vont ügyvéd a cégalapításra irányuló ügyvédi megbízások körében elmulasztotta a Pmt. 8-9.§ szerinti tényleges tulajdonosi nyilatkozat felvételét is.

Az eljárás alá vont ügyvéd az ellenőrzésre került megbízások egyikében sem nyilatkoztatta ügyfeleit a Pmt. 9/A. § szerint a közszereplői minőségre vonatkozóan.

Azáltal, hogy az eljárás alá vont ügyvéd az ellenőrzés körébe vont és a jelen határozatban megjelölt megbízásai során a fentiek szerint nem, illetőleg csak részben tett eleget az ügyfél-átvilágításra vonatkozó jogszabályi kötelezettségének, megszegte a megjelölt jogszabályi rendelkezéseket és azáltal őt rendbeli szándékos fegyelmi vétséget valósított meg.

Az ügyfél-átvilágítás – és e fogalmi körbe tartozóan az ügyfél-azonosítás – nem csupán adminisztrációs feladat, hanem a pénzmosás megelőzését és megakadályozását szolgáló kötelezettség. Az ügyvéd az ügyfelét a személyazonosító okmánnyal (útlevéllel), és lakcímkártyával azonosítja, míg a személyazonosító okmányt (útlevelet) és a lakcímkártyát pedig a központi nyilvántartások adataival veti össze. Ez jelenti az ügyfél-azonosítást.

A szabályozás azt a célt szolgálja, hogy az ügyvéd megelőzhesse azt, hogy bárki áldozatul essen hamis okmányokkal fellépőknek, ezzel esetlegesen megakadályozhatók a pénzmosási vagy azt elősegítő ügyletek, és az ilyen jellegű ügyleteknek az ügyvéd akaratlanul se legyen részese.

Ezt a célt szolgálják a Pmt. és az Üttv. vonatkozó rendelkezései is. Az Üttv. kiemelten, külön cím alatt kezeli a Pmt. és az Üttv. fent már idézett rendelkezéseinek megsértését, amelyek fegyelmi felelősségre vonás esetén – az elkövetési magatartástól függően – 400.000.000,-Ft-ig terjedő pénzbírság kiszabásával fenyegetett vétség.

Megjegyzi a Fegyelmi Tanács, hogy a pénzmosás megelőzésére irányuló helyszíni ellenőrzés az ellenőrzött ügyek mindegyikében feltárt hiányosságot, azaz egy olyan aktát sem tudott felmutatni az eljárás alá vont ügyvéd, amely maradéktalanul megfelelt volna a vonatkozó előírásoknak.

Az ügyvédi tevékenység körében az ellenjegyzés monopólium, ahogy az ingatlan-nyilvántartási eljárásban és a cégeljárás során a kötelező ügyvédi képviselő is az. Ennek azonban alapvető és elengedhetetlen feltétele, hogy az ügyvédi kar tagjai az ellenjegyzéssel és az ügyfél-átvilágítással kapcsolatos jogszabályi előírásokat maradéktalanul betartsák, még akkor is, ha az adminisztratív terhet jelent számunkra.

Az eljárás alá vont ügyvéd azon állítását, miszerint az a) pontban írt ingatlan adásvételére vonatkozó megbízásban a vevő azonosítása és JÜB ellenőrzése korábban már megtörtént, igazolni nem tudta, így azt sem, hogy arra 30 napon belül került volna sor, amely mentesítette volna őt az újabb ellenőrzés lefolytatása alól.

Ugyancsak nem foghat helyt azon védekezése sem, ha az ügyfél-azonosítás eredménye(i) egy olyan lapon van(nak), amely állítása szerint összetört. A Fegyelmi Tanács álláspontja szerint az eljárás alá vont ügyvédnek az előzetes vizsgálati eljárás megindításától kezdődően elegendő idő állt rendelkezésére, hogy az általa elvégzett, ugyanakkor nem dokumentált ellenőrzések eredményeit más módon beszerezze és igazolja azt a jelen eljárásban.

Az eljárás alá vont ügyvéd ugyancsak elismerte, hogy az általa korábban használt nyomtatványok nem tartalmazták a megbízók tényleges tulajdonosi, illetőleg a közszereplői minőségre vonatkozó nyilatkozatát, amely nyomtatványokat azonban az ellenőrzést követően javított és azóta használ.

A Fegyelmi Tanács az eljárás alá vont ügyvéd iratcsatolási kötelezettségének elmulasztása körében annyit rögzít, hogy az ÜESZ erre vonatkozó rendelkezése határozott és egyértelmű. Az eljárás alá vont ügyvéd a fegyelmi eljárás során nyilatkozatot nem köteles tenni, azonban az ügyre vonatkozó releváns iratait köteles csatolni. Tekintettel arra, hogy az eljárás alá vont ügyvéd a kamara felhívása ellenére sem tett eleget az iratcsatolási kötelezettségének, azáltal további egy rendbeli szándékos fegyelmi vétséget valósított meg.

Az eljárás alá vont ügyvéd a fegyelmi vétségeket szándékosan követte el. Az eljárás alá vont ügyvédnek kötelezettsége az általa végzett tevékenységre vonatkozó jogszabályok, szabályzatok ismerete, az ismeretek hiánya, vagy a szabályok ismeretében az alkalmazásuk mellőzése nem mentesít a felelősség alól.

Az ügyfél-azonosítás körében az ügyvédnek nincs mérlegelési jogköre, nincs jelentősége, hogy az ügyfelét honnan, mióta ismeri, továbbá, hogy hány ügyben képviselte korábban.

A törvény kötelezően előírja az azonosítást, méghozzá a jogügylet létrejötte előtti időpontban, azt pedig megfelelően és visszakereshetően dokumentálnia kell.

Az Üttv. 109. § (1) bekezdése alapján a Fegyelmi Tanács a fegyelmi büntetést a fegyelmi vétség súlyára és ismétlődésére, valamint a fegyelmi vétséggel érintett ügy érdemére való kihatására tekintettel, az elkövetésre irányuló szándék vagy gondatlanság fokának megfelelően, az általa feltárt összes súlyosító és enyhítő körülmény figyelembevételével - ideértve azt is, ha az eljárás alá vont személy az általa okozott jogsérelmet elhárította, vagy a fegyelmi eljárás tárgyává tett cselekmény miatt vele szemben más jogkövetkezményt alkalmaztak - mérlegelési jogkörében szabja ki.

A büntetés megállapításánál a Fegyelmi Tanács az Üttv. 110. § (1) bekezdés c.) pontjában meghatározott pénzbírság kiszabását tartotta a szándékosan elkövetett fegyelmi vétségek rendbeliségét és a vétségek súlyát tekintve arányos büntetésnek.

Ugyanakkor a Fegyelmi Tanács az eljárás alá vont ügyvéd javára enyhítő körülményként értékelte, hogy az eljárás alá vont ügyvéd a fegyelmi tárgyaláson a fegyelmi felelősségét érdemben nem vitatta, a mulasztását és a fegyelmi vétség elkövetését elismerte. Az eljárás alá vont ügyvéd a fegyelmi tárgyaláson előadta azt is, hogy az általa korábban alkalmazott nyomtatványait az előírásoknak megfelelően azonnal módosította.

A Fegyelmi Tanács egyúttal súlyosító körülményként vette figyelembe, hogy az ellenjegyzési, ügyfél-azonosítási szabályok megsértése kiemelt értékelést igénylő vétség, tekintettel arra, hogy a mulasztás ügyvédi monopóliumot sért/veszélyeztet, emiatt nagy tárgyi súlyú fegyelmi vétség. Továbbá súlyosító körülmény az eljárás alá vont ügyvéd korábbi fegyelmi előélete is, hiszen három éven belül ez a fegyelmi előélet már terhelte.

A Fegyelmi Tanács az ügy összes körülményét mérlegelve, az elkövetett fegyelmi vétség súlyát figyelembe véve, a rendelkező részben foglaltak szerint határozott és a kiszabott fegyelmi büntetést tartotta arányosnak a cselekménnyel.

A Fegyelmi Tanács álláspontja szerint az eljárás alá vont ügyvéd elsősorban saját magát hozta hátrányos helyzetbe, azonban alappal feltételezhető, hogy a jelen eljárás komoly tanulságot szolgál és az eljárás alá vont ügyvédre mindenképp preventív hatással bír a kiszabott fegyelmi büntetés.

Tekintettel arra, hogy a Fegyelmi Tanács az eljárás alá vont ügyvéd felelősségét megállapította, az Üttv. 142. § (2) bekezdése és a FESZ 40.2. a) pontja alapján kötelezte a fegyelmi eljárás 80.000,-Ft átalányköltségének megfizetésére.

Felhívja a Fegyelmi Tanács az eljárás alá vont ügyvéd figyelmét az Üttv. 22. § (1) bekezdés g) pontjában és a 149. § (1) bekezdés b) pontjában, valamint (6) bekezdésében foglaltakra, különös tekintettel arra, hogy a végrehajtható fegyelmi határozatból fakadó fizetési kötelezettség felszólítás ellenére történő nem teljesítése a kamarai tagság megszüntetését eredményezi.

A Fegyelmi Tanács határozata 2022. november 5. napján jogerős és végrehajtható.

(Budapesti Regionális Fegyelmi Bizottság – 2022. F. 181.)